

„Svetlo svieta v tme, ale tma ho nepohltila.“ (J 1,5)

SVETLO PRAVOSLÁVIA

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce
Banská Bystrica

číslo 55, rok 2020

Drahí bratia a sestry v Christu,

konečne prišiel čas Veľkého postu, čas, keď my kresťania musíme zosilniť svoje duchovné úsilie a prácu, aby sme tak v sebe obnovili obraz Boží. Je to čas, keď sa máme v plnej miere a sile zahĺbiť do seba, rozmýšľať o sebe, o svojich hriechoch a z nich následne činiť to jediné, čo od nás Boh chce, a tým je pokánie. Staré príslovie hovorí, že všetkého veľa škodí, no myslím si, že pokánia nikdy nie je dosť. Keď nám je ťažko ALEBO keď nám je zle zo samých seba, vtedy je nevyhnutné kajať sa a prosiť Boha o odpustenie.

Jeden človek hrešil a kajal sa – a tak opakovane po celý svoj život. Nakoniec činil pokánie a zomrel. Zlý duch si prišiel pre jeho dušu a hovorí: "On patrí mne." A Boh vraví: "Nie, on činil pokánie." "No ale i napriek tomu, že sa kajal, opäť hrešil", stál si na svojom diabol. A tak mu Boh povedal: "Pokiaľ si ho ty, i keď si zlý, prijímal opäť k sebe po tom, čo sa Mi kajal, ako by som ho neprijal Ja, keď sa ku Mne obracal s pokáním po tom, čo zhrešil? Zabúdaš na to, že si zlý, a Ja dobrý".

V pravej Christovej viere Jana

Nositelia ducha

spoved'

Neprestajne odkrývajte svoju slabosť pred Bohom a nebudeš pokúšaný cudzími...

ctihodný Izák Sýrsky

Hriech človeka sa odstraňuje jeho vyznaním. Samotné korene hriechu sa ničia zápasom s hriešnymi myšlienkami a opakovaným vyznaním, keď myšlienky začnú odolávať.
svätiteľ Ignatij Brjančaninov

schiiigumen Ján:

Áno, svoj vnútorný duchovný stav netreba odhaľovať duchovníkovi, ak neprechádza takým istým vnútorným životom.

Netreba sa snažiť, aby pri spovedi boli slzy. Povedz, čo máš na svedomí a to je všetko.

Zbytočne sa znepokojujete a myslíte si, že máte nejaký nevyznaný hriech. Smrteľné hriechy sú iba tie, ktoré si uvedomujete, ale nekajáte sa z nich.

Nepriateľ ľudského pokolenia na teba priviedol strach odhaliť mi svoje boľavé srdce, keď si bola v monastieri. Vždy je to tak, keď človek koná hriech, myslí si, že získa útechu. No po

okúsení hriechu je to naopak. Prichádza veľký žiaľ a sužovanie ducha. Úbohá duša sa hádže ako ryba vyhodená na breh.

Ťažký stav, človek prichádza dobre že nie do zúfalstva. V takomto ťažkom stave je dobré podeliť sa so svojim žiaľom pri skúsenom človeku, ktorý by samozrejme mohol bezpochyby pomôcť. Niet takého

hriechu, ktorý by prevyšoval milosrdenstvo Božie. Hriechy celého sveta sú ako hrst' piesku hodeného do mora.

igumen Nikon:

Na spovedi sa od vás vyžaduje vymenovať tie hriechy, ktoré vám ostali v pamäti

a trápia vaše svedomie. Potom všeobecným súhrnom vyznajte: slovom, skutkom, myšlienkami som zhrešil... Rozpaky po spovedi sú alebo od nepriateľa alebo od vedomého zatajania hocakého hriechu. Ak ste zatajili, druhýkrát vyznajte všetko, aj to, čo ste zatajili.

Existuje mocný prostriedok v boji s každým hriechom. Ako náhle padneš do akéhokoľvek väčšieho hriechu, ihneď choď a vyspovedaj sa pred duchovníkom. Ak sa ti hneď nedá urobiť tak pri prvej príležitosti. V žiadnom prípade to neodkladaj na zajtra či neskorší čas! Kto často a hneď vyznáva svoje hriechy, ten dokazuje, že nenávidí hriech, nenávidí diablove zajatie a je pripravený pretrpieť i hanbu pri spovedi, len aby sa zbavil a očistil od hriechu. Za to nielenže od Pána dostáva odpustenie hriechov, ale aj silu ďalej bojovať a úplné víťazstvo, ak pri tom zápase nezíska vysokú mienku o sebe a hrdosť. Obráť na to svoju pozornosť.

...neochabuj, keď padneš do hriechu, ale obviň sa pred Bohom, vyznaj pred Ním svoj hriech. Pokor sa, nikoho z neho neobviňuj, spoznaj svoju nemohúcnosť vo všetkom a pros od Pána, aby v tebe stvoril svoje sväté prikázania. Neznamená to

však, že ty sám sa už nemusíš zo všetkých síl zápasieť.

Ani jeden duchovník sa nebude zle správať k človeku, ktorý sa pred ním úprimne hlboko kajú za svojich hriechov, akékoľvek by boli. Je to diablove leš, aby kajúcnik zatajil svoje hriechy a nezískal odpustenie. Naopak, ak je duchovník veriacim človekom, bude sa správať ešte láskyplnejšie. Toto je tajomná vlastnosť spovede.

Rada chorej: Skús sa pripravovať takto: 1) Hoci nie veľa, ale častejšie sa modli podľa síl stojac, sediac, či ležiac. 2) Modli sa slovami mýtnika, či Isusovu modlitbu a od mladosti si pripomínaj všetky svoje hriechy vykonané nie len skutkom, ale aj slovom, myšlienkami a náladami. Ak nejaký hriech škriabe tvoje svedomie, pozastav sa pri ňom a pros odpustenie až dovedy, pokiaľ nepocítiš, že ti ho Pán odpustil. Srdce ti to oznámi. Zapíš si všetky tieto hriechy, aby si ich potom na spovedi nezabudla povedať. 3) Častejšie si predstavuj, že si zomrela a musíš prejsť colnicami a dať na nich účet za každý

nevyspovedaný hriech. Znovu sa ti budú vynárať rôzne hriechy a znovu z nich pred Bohom čiň pokánie, aby ti ich odpustil, aby neboli spomenuté na colniciach. Zapisuj si

tiež tie najťažšie. Takto sa posnaž týždeň, či dva a potom sa zo všetkého vyspovedaj. Po spovedi znovu takto prehľadávaj celý svoj život a zapisuj, čo si zabudla prvý raz. Toto je najlepší liek nie len pre dušu, ale aj telo.

Svoj zápas, cnosti a svoj duševný stav je potrebné ukrývať pred všetkými a odhaľovať ho iba duchovníkovi, či človeku duchovne skúsenému, ináč si môžete silno ublížiť a iných priviesť do pokušenia.

Nikdy neklamte a nepretvarujte sa pred duchovníkmi, pred Bohom a podľa možnosti ani pred ľuďmi.

Nemyslite si, že duchovník pri počúvaní vašich hriechov cíti odpor. Ak je úprimné skrušenie, duchovník cíti osobitú milosť a lásku ku kajúcnikovi. Je to tak! Takýto stav duchovníka je svedectvom, že Pán odpúšťa kajúcemu sa a s láskou ho prijíma tak, ako prijal márnотratného syna.

Rada ťažko zhrešiacej: Je potrebné sa trochu potrápiť, požiatiť, robiť dobro ľuďom, potrápiť sa postom a poklonami a ďalším, koľko budete vládať. Menej rozprávajte s ľuďmi.

Každé vyznanie hriechu úprimným pokáním činí hriešnika oveľa bližším, príbuzným, drahým pre duchovníka. Toto je celkový jav. Nepriateľ nás iba straší protikladnými myšlienkami... V žiadnom prípade nepadajte do zúfalstva a beznádeje. Je to horšie, ako hocaký hriech. Človeka privádzajú k duchovnej smrti a niekedy až k samovražde. „*Nieť hriechu, ktorý by nebolo možné odpustiť, okrem hriechu, z ktorého nebolo učinené pokánie*“.

Každé porušenie prikázani, aj to najmenšie zahladzuj okamžitým vyprosovaním odpustenia u Pána, nečakajúc do večerných modlitieb.

Je potrebné v mysli počas modlitby prechádzať svoj život a prosiť odpustenie za všetky vykonané hriechy nie len skutkom, ale aj slovom a myšlienkami. Kajúcemu sa Pán odpustí všetko. Potom sa už nemusíme báť ničoho ani smrti.

západne kresťanstvo

Rím pretrhol akúkoľvek spojitosť medzi poznaním a vnútornou dokonalosťou ducha.

A. S. Chomjakov

Protestant je chladnomyseľný, rímsky je zapálený, oddáva sa a necháva sa unášať. Syn východnej Cirkvi je preniknutý svätou pravdou a pokorným pokojom. Prvé dva charaktery sú pozemské, posledný zišiel z neba a stojí pred naším zrakom v evanjeliu. Tento charakter sa v pravoslávnom kresťanovi vychováva čítaním Svätého Písma a tvorby svätých Otcov.

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

schiigumen Ján:

Je smutné, že naši pravoslávni veľmi málo poznajú svoje učenie a ľahko sa prikláňajú k rôznym sektám. Lebo všetky sekty, herézy a rozkoly sú založené na hrdosti a autosugescii. V pravosláví je autoritou Všeobecný snem a učenie svätých Otcov. Pán povedal: „Blahoslavení čistí srdcom, lebo oni uvidia Boha“. Svätí

Otcovia s Božou pomocou očistili svoje srdcia od vášní. Správne pochopili a poznajú Božiu vôľu zjavenú vo Svätom Písme. Neočistiaci svoje srdce od vášní nemôžu správne chápať Sväté Písmo. Takíto ľudia sa odkláňajú zo správnej cesty na rôzne strany. Takpovediac vystúpili z veľkého parníka a sadli si do útlej loďky, na ktorej chcú preplávať more života, pričom hynú vo vlnách ničotného mudrovania. Vytrhajú text zo Svätého Písma pre ospravedlnenie svojho poblúdenia.

Oni celé Písmo neprijímajú. Vyberajú z neho iba to, čo ospravedľňuje ich učenie. Jeden sektár mi povedal, že poznajú celé Písmo do bodky. No ja sa tomu ich poznaniu vôbec nedivím. Farizeji tiež poznali celé Písmo, ale nežili podľa Písma a nepoznali pravdu. Ukrižovali Christa.

igumen Nikon:

Čo hľadali východní askéti a čo západní? To, čo prísne, rozhodne, s hrozbami a presvedčivo východní Otcovia zakazujú, to sa západní askéti všetkými silami a prostriedkami snažia dosiahnuť. Okrem nachádzajúcich sa v prelesti, sa všetci východní Otcovia považovali za absolútne nedôstojných mať nejaké videnia či dary a ak ich aj mimo svojej vôle získali, tak Boha prosili, aby ich vzal späť alebo ich chránil, aby

sa tie dary pre nich nestali škodlivé ba až hubiace. Hovorili, že každému až do konca života je potrebné neprestajne pokánie, pretože človek je pred Bohom dlžník nikdy nesplatiaci svoj dlh. Nikdy „nezarobí“ toľko, aby splatil svoj dlh. Samozrejme, nemá ani žiadne nadbytočné zásluhy. Všetci dlžníci, ako nám to ukazuje evanjelium, si vyprosili iba odpustenie dlhu. Zaplatiť nemohol nikto. Ani ten, čo dlhoval 50 denárov, či 500 a ani ten, čo dlhoval 10 000 talentov. Kdeže sú nadbytočné zásluhy? O daroch, ktoré dostali apoštolovia hovorí Pán: *zadarmo ste prijali, zadarmo dávajte.*

Východní svätí Otcovia hovoria, že ak človek bude hľadať dary, diabol, vidiac tento zámer, veľmi chytré a zákerne začne ukazovať niečo, čo privádza vysokú mienku o seba a začne ovládať toho askétu a môže ho aj zahubiť, pokiaľ sa ten nespamätá. Aké ľahké je oklamať tých, čo bez seba očistenia pri plnej sile starého človeka sa snažia hľadať vysoké duchovné stavy! Stávajú sa hračkami a nástrojmi v rukách diabla.

Aj Božie slovo aj svätí Otcovia hovoria, že iba pokorným sa dáva blahodať, pretože iba im neuškodí darované blahodatné dary, lebo sa považujú za nedôstojných ich mať. A ak ich od Boha dostanú, považujú, že ich dostali iba na čas, aby ich ochraňovali a že za nich budú musieť skladať účet pred Bohom. Preto Boha prosili, aby tie dary od nich odobral.

Dôležité je, aby sme skúsenosťami spoznali nevyhnutnosť a hodnotu pokory. Potom sa pre nás stane zrozumiteľná pravda východných Otcov, nie západných. Skúsenosťou je napríklad potrebné

spoznať tvrdenie ctihodného Izáka Sýrskeho, že „*plačúci za svoje hriechy je vyššie než slovom kriessiaci mŕtvych*“. Keď toto človek nepochopí nemôže polemizovať so západom. Bude to iba debata, pri ktorej obe strany nebudú nič vedieť, budú iba používať cudzie slová a byť protivníka nie tam a tým, čím je treba.

Protestantstvo je rozum, vonkajšie poznanie a pravoslávie je tajinný život v Christu. Ľudia sa stali mŕtvymi. Ľahšie je uvažovať, než sa namáhať, zápasit' so starým človekom, modliť sa, atď.

Preložil Marek Ignacik

Seraphim Rose: Duša po smrti (úryvok)

Ako chápať mýtnice

Snád' žiadny aspekt pravoslávnej eschatológie (učenie o posmrtnom živote kresťana – pozn. prekladateľa) nebol taký nepochopený ako vzdušné mýtnice. Mnohí absolventi súčasných modernistických pravoslávnych seminárov majú všeobecne tendenciu úplne zamietat' toto zjavenie ako "neskôr dodané" k pravoslávnomu učeniu. Popríklad ako "fiktívne" kráľovstvo, ktoré nemá základ vo Svätom Písme, v patristických textoch alebo v duchovnej realite. Títo študenti sú obeťami racionalistického vzdelávania, ktorému chýba výstižné chápanie rôznych úrovní tejto reality, ktorá je často popisovaná v pravoslávnych textoch, a taktiež rôznych zmyslových úrovní, ktoré často stretávame v biblických a patristických textoch. Moderný racionalistický prílišný dôraz na "doslovný" zmysel textov a "realistické", alebo prízemné pochopenie udalostí opísaných vo Svätom Písme a v

životoch svätých, zakrýva a dokonca úplne zatemňuje duchovný význam a duchovné skúsenosti, ktoré sú hlavnými, počiatocnými, pravoslávnyimi prameňmi. Preto biskup Ignác Brjančaninov, ktorý na jednej strane bol sofistikovaným moderným intelektuálom, a na druhej pravým a jednoduchým synom Cirkvi, môže byť dobrým prostredníkom, pomocou ktorého pravoslávni intelektuáli môžu nájsť cestu späť k pravej pravoslávnej tradícii.

Predtým, ako budeme ďalej rozoberať učenie biskupa Ignáca o vzdušných mýtniciach, sa zmienime o varovaniach dvoch pravoslávnych mysliteľov – jedného moderného a druhého staršieho.

V devätnástom storočí metropolita Makárij Moskovský, hovoriac o stave duše po smrti, napísal: „Je potrebné poznamenať, že všeobecne v zobrazeniach predmetov duchovného sveta sú pre nás ľudia odetých do tela, nevyhnutné viac-menej zmyslové, ľudské črty. A tak sú aj v detailnosti podmienkou nevyhnutného podrobného učenia o mýtniciach, ktorými prechádza duša po oddelení sa od tela. A preto musíme dobre chápať usmernenia, ktoré

dal Anjel ctihodnému Makáriovi Alexandrijskému, keď začínal hovoriť o mýtniciach: "Pozemské veci bral ako veľmi chabé zobrazenie nebeských vecí. Je potrebné si predstaviť mýtnice v hrubom zmyslovom poňatí, nakoľko je to možné pre nás v duchovnom zmysle, a nie viazať sa na podrobnosti, ktoré sú odlišné u rôznych spisovateľov i v rozprávaniach samotnej Cirkvi. Je to kvôli jednote hlavnej myšlienky učenia o mýtniciach"“ (Metropolita Makárius Moskovský. Pravoslávna dogmatická teológia. SPB., 1883, Zväzok 2, s. 538). Niektoré príklady takýchto podrobností, ktoré by nemali byť interpretované hrubo a zmyslovo, uvádza Sv. Gregor Dvojeslov vo štvrtej knihe svojich "Rozhovorov", ktoré sa venujú otázke života po smrti.

Sv. Gregor píše o posmrtnom videní nejakého Reperatusa. Ten videl hriešneho kňaza stojaceho na vrchole obrovskej vaty. "Prípravu ohňov videl Reperatus nie preto, že v pekle horí drevo, ale kvôli prospešnejšiemu rozprávaniu pre nás živých. V horení hriešnikov videl to, čo potvrdzuje oheň, tak ako ho my tu na svete chápeme". (My vnímame oheň materiálne ako živel, jeden z elementov života na zemi. A poznáme ho ako horúcu až páliacu silu, často s ničivými následkami pre celé stvorenstvo. Preto je vo videní predkladaný takýto obraz. Pozn. prekladateľa) „Aby sme sa naučili báť toho, čo je nám stále neznáme, cez to, čo nám známe je. " (4, 31, s. 314). (Teda videnie je len chatrný opis skutočnosti, ktorú opisuje. Pozn. prekladateľa). A keď popisuje, ako bol jeden muž poslaný naspäť po smrti do života za akúsi chybu tak v skutočnosti počas života sa na neho odvolával niekto iný. Niekto nosiaci rovnaké meno (taký to bol prípad v súčasných "posmrtných" zážitkoch). Sv. Gregor dodáva: "Keď sa to stane, nastane starostlivé posúdenie, v ktorom ide o dokázanie toho, že to nebola chyba, ale varovanie. Milostivý Boh kvôli svojmu nekonečnému milosrdenstvu dovoľuje niektorým dušiam vrátiť sa do tela hneď po smrti. Tak daného človeka videnie pekla naučí strachu z večného trestu. Nedokázali ho prinútiť veriť samotné slová" (4, 37). (Teda niečie rozprávanie – pozn. prekladateľa). Keď boli jednému človeku v posmrtnom videní ukázané zlaté rajské domy, sv. Gregor Dvojeslov usudzuje: "Samozrejme, že nikto, kto má zdravý úsudok, nepochopí tieto slová doslovne... Nakoľko večnou slávou sa odmeňuje štedré milosrdenstvo, to predpokladá celkom možné stavenie večných domov zo zlata" (4, 37).

Mali by sme si uvedomiť, že ku všetkým stretnutiam s druhým svetom musíme pristupovať opatrne a triezvo. Nikto oboznámený s pravoslávnyim učením, nepovie, že mýtnice nie sú "skutočné", že nimi duša po smrti neprechádza. Hoci tam majú čas a priestor, zásadne sa tamten druhý svet líši od našich pozemských predstáv. Rozprávania o nebi v našom pozemskom jazyku nikdy nemôžu sprostredkovať nadpozemskú realitu. Každému, kto je oboznámený s pravoslávnyim literatúrou, to bude obyčajne jasné, ako odlíšiť tam opísanú duchovnú realitu od predchádzajúcich detailov, ktoré niekedy môžu byť vyjadrené v symbolickom alebo obraznom jazyku. V priestore medzi týmto a druhým svetom neexistujú žiadne viditeľné "domy" alebo "kabínky", kde sa zbierajú "dane", a kde

na "zvitkoch" alebo listinách sú zaznamenané hriechy, alebo "váhy", ktorými sa vážia cnosti, alebo "zlato", ktorými sa vyplácajú "dlhy". Vo všetkých týchto prípadoch môžeme správne pochopiť tieto

obrazy ako popisné alebo vysvetľujúce prostriedky. Používajú sa na vyjadrenie duchovnej reality, s ktorou sa duša stretne v tento moment. Ak vidí skutočne duša tieto obrazy, vďaka neustálemu pravidelnému videniu duchovnej reality v telesnej forme, alebo neskôr, keď si môže spomenúť na prežitie iba prostredníctvom týchto obrázkov alebo jednoducho nemôže vyjadriť svoje zážitky inak – je to druhoradá problém. Podľa všetkého pre svätých otcov a životopiscov svätých, kde sa rozpráva o podobných prípadoch, je to nepodstatné.

Iné je, že mučenie démonmi existuje a objavuje sa v hroznej, neľudskej podobe. Diabli obviňujú novo predstavené duše zosnulých ľudí z hriechov a doslova sa pokúšajú strhnúť ich subtílné telo, ktoré pevne držia anjeli. To všetko sa deje vo vzduchu nad nami a môže to byť videné tými, ktorých oči sú otvorené duchovnej realite. Teraz späť k vysvetleniu biskupa Ignáca Brjančanina k učeniu pravoslávnej cirkvi o vzdušných mýtniciach. *"Doktrína o mýtniciach je učenie Cirkvi. Nepochybne, apoštol Pavol hovorí o nich, keď zvestuje, že kresťanom je predkladaný boj s podnebeskými duchmi zloby (Ef 6, 12¹). Táto náuka sa nachádza v starobylej cirkevnej tradícii a cirkevných modlitbách"* (s. 138).

Patristické učenie o mýtniciach – vzdušných colniciach hriechov

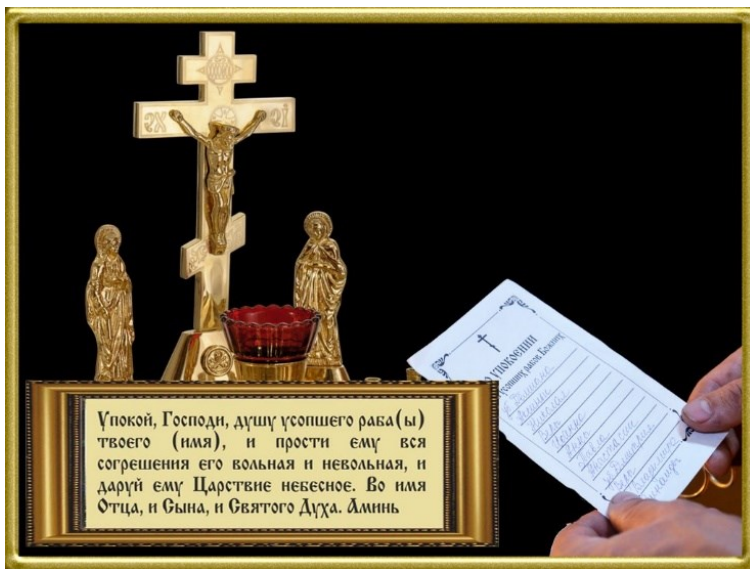
Vladyka Ignác cituje mnohých svätých otcov, ktorí učia o mýtniciach. Uvedieme niektorých z nich.

Svätý Atanáž Veľký vo svojom Živote sv. Antona Veľkého popisuje, ako raz Anton *"keď prišla deviata hodina a začal sa modliť pred jedlom, bol náhle chytený Duchom a anjeli vynesený do výšin. Vzdušní démoni boli proti jeho príchodu. Anjeli, hašteriac sa s nimi, požadovali od nich odôvodnenie ich odporu, ved' Anton nemal žiadne hriechy. Diabli sa snažili odhaliť hriechy, ktoré urobil Anton od narodenia, ale anjeli zavreli ústa klebetníkom, hovoriac im, že oni by nemali byť počítané od narodenia, keď sú už zahladené milosťou Christovou. Nech predložia hriechy, ak nejaké sú, spáchané*

¹ „Ved' náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcam tohto temného sveta a nadzemským duchom zla.“ Efez 6, 12; ekum. prekl. – biblia.sk

na ňom v dobe, keď on vstúpil do monastiera a zasvätil sa Bohu. Pri obviňovaní démoni predniesli mnoho drzých klamstiev, ale keď ich ohovárania boli vyvrátené dôkazmi, pre Antona sa otvoril voľný priechod. Okamžite prišiel k vedomiu a uvidel, že stojí na mieste, na ktorom stál počas modlitby. Zabudol na jedlo, strávil noc v slzách a stonaní, premýšľal o mnohých nepriateľoch človeka, o boji s týmto vojskom, o ťažkostiach na ceste do neba cez „povetrie“² a o slovách apoštola, ktorý povedal: nie je náš boj s telom a krvou, ale s princípom a mocou povetria (Efez 6, 12; Efez 2, 2³). Vedel, že vzdušné sily sa snažia iba o to, aby nás dostali dolu a snažia sa celým svojím úsilím, aby nás pripravili o slobodný priechod do neba. Prijmite všetky zbrane Božie, aby ste mohli odporovať v ten súdny deň. Aby sa protivní zahanbili, aj keď o nás môžu hovoriť vyčítavo (Ef 6, 13;⁴ Tit. 2, 8;⁵ s. 138).

Sv. Ján Zlatoústý⁶, popisujúc hodinu smrti, učí: "Vtedy sú nám potrebné mnohé modlitby, veľa

pomocníkov, veľa dobrých vecí, veľký príhovor anjelov v sprievode cez vzdušné priestranstvo. Ak cestujeme do zahraničia alebo cudzieho mesta, potrebujeme sprievodcu. A ako veľmi sú pre nás potrební sprievodcovia a pomocníkmi, aby nás viedli v neviditeľných starejších a panstvách diablov tohto povetria. Nazývajú sa aj prenasledovatelia, mýtnici a zberači daní!" (Slovo o trpezlivosti a vd'ačnosti i o tom, aby

sme neplakali bezútešne pre zosnulých, je ustanovené v pravoslávnej cirkvi čítať na siedmu sobotu po Pasche a pri pochovávaní zosnulého⁷.)

Sv. Makárij Veľký píše: "Počuj, pod nebom sú riečiská hadov, ústa levov, sily temna, horiace ohne a všetci členovia chaos vyvolávajúci. Ak nevieš, že pokiaľ neprijmeš záruku Ducha Svätého pri odchode z tela, oni vezmú tvoju dušu a zabránia, aby si vstúpil do neba" (Rozhovor 16., kap. 13.).

Svätý Izaiáš Pustovník, jeden z autorov "Filokalie" (4. stor.), učí, že kresťania by mali "mať denne na zreteli smrť a starať sa o to, ako završia odchod z tela a ako prejsť okolo síl temnoty. Tie

² Povetrie = vzduch, teda priestor, ktorí obývajú zlé sily.

³ „...v ktorých ste kedysi žili podľa ducha tohto sveta, podľa kniežat'a nadzemskej moci, ducha, ktorý teraz pôsobí v neposlušných synoch“; ekum. Prekl. – biblia.sk

⁴ „Preto si vezmite Božiu výzbroj, aby ste mohli v ten deň zla odolať a tým, že všetko prekonáte, obstáť.“ Efez 6, 13; biblia.sk

⁵ „Nech sú to zdravé a nepochybné slová, aby sa protivník zahanbil, keď nebude môcť o nás povedať nič zlé.“ Tit 2, 8; Biblia.sk

⁶ Alebo aj Chryzostom

⁷ – na konci pohrebu.

nás majú stretnúť v povetří" (Slovo 1, 4). Keď duša opustí telo, je sprevádzaná anjelmi, oproti jej idú temné sily, ktoré ju chcú zadržať a trýzniť, kým nenájdu v nej to, čo je ich" (Slovo 17).

Spracovala En

Pokračovanie nabadúce

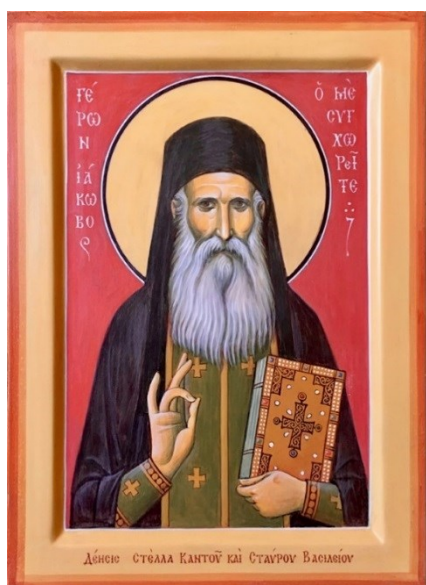
Svätý Iakovos (Jakub) Tsalíkis z ostrova Evia (Euboea)

(1920 – 1991)

Moje srdce je záhradou. Christos je stále vo mne.

Časť 3

Poučenia, príbehy a zázraky starca Iakovosa

Rodičia jedného dňa vzali svoju dcéru do monastiera, ale ona nevstúpila (dnu) do chrámu modliť sa. Starec vyšiel z chrámu a držal lebku svätého Dávida, keď náhle dievča ovládané démonom vykričlo: “Strať sa, nechcem ťa počuť, starý muž,” a silno sa sama bila. “Ja som vládca tohto sveta”, vykričol démon z úst dievčaťa. “Atény držím vo svojich rukách. To, čo chcem, sa stane. To ja som ostrihal vlasy kňazov. Bojoval som s (týmto) monastierom mnoho rokov. Ten veľký (svätý Daniel) vás chráni. Nemôžem ťa oklamať (uviesť do prelesti). Pozri sa na svoje nohy. Začínajú hniť. (V skutočnosti, starec mal na nohách zlé žily a krvný obeh v nich bol zlý). Ak prídeš o svoje odhodlanie a povieš, že si svätý, tak ja ťa pošlem do pekla.” V tom okamihu zasiahol starec Iakovos: “Nie som svätý, pretože Pán povedal: vy sa musíte stať svätými. Robím, čo môžem. Ja som proste muž stvorený zo zeme.” S obnoveným rozhorčením démonom ovládané dievča odpovedalo: “Čo s tebou urobím, ty kozí kňaz. Si pokorný a máš v sebe Christa, inak by som ťa vyhladil. Dal som ti toľko chorôb, a napriek tomu vo svojom boji so mnou zotrúvaš.”

Iný démonom posadnutý človek ich s hrdosťou informoval v monastieri: “Mám osem tisíc čarodejníkov pod mojou kontrolou.” Starec sa ho opýtal, ako vstupuje do tiel ľudí a bes (démon) odpovedal: “Vchádzam do tých ľudí, ktorí neveria (v Christa). Vstúpim do nich takto, ako dym.” Inokedy starec čítal modlitby nad ženou posadnutou iným démonom. Jej manžel, policajný dôstojník, ju vzal k starcovi Iakovosovi. Spočiatku sa zdalo, že bola pokojná, a starec jej ponúkol ruku, aby ju pozdravil. Ona ale potom s hnevom odpovedala: “Uchopujú démoni ruku kňaza, ktorý vykonáva liturgie?”

Dvaja mladí muži priviedli svoju matku posadnutú démonom do monastiera z Verije v Grécku. Stalo sa, že v tom čase bol prítomný aj metropolita ostrova Samos. Spočiatku sa aj ona zdala pokojná a hravo vravela: "Vychudnutý lakovos, otec lakovos je svätý. Verní ťa ctia ako svätého." V reakcii na to starec opakoval znovu a znovu hlasným hlasom: "Som hriešny človek zo zeme." Po chvíli začala byť agresívna a poškrabala tváre mnohých ľudí v jej blízkosti nechtami na jej prstoch. Pokúsila sa urobiť to isté aj starcovi. Ten je však zastavil lebkou svätého Dávida.

Iný muž ovládaný démonom, ktorý protestoval proti modlitbám starca, vykrikol trasúc sa: "Drž hubu lakovos, drž hubu ty vychudnutý muž. Rovnako ako dym vstupujem do tiel ľudí, a ako dym z nich aj vychádzam. Pred krížom sa bojím a chvejem. Keď urobia znamenie kríža, odídem. Keď blahodať Božia opúšťa ľudí, vstupujem do nich."

Vo všetkých prípadoch ľudí posadnutých démonmi čítal starec modlitby exorcizmu, zatiaľ čo držal v ruke lebku svätého Dávida. Týmto spôsobom sa mohol chrániť pred posadnutými ľuďmi. Nedokázali povedať, že starec sám vyhnal démonov, pretože vždy slúžil ako jeho pomocník lebka svätého Dávida (čo taktiež slúžilo na pokoru starca, aby ho neoslavovali ako svätého).

Jedného dňa sa to stalo veľmi dramatickou scénou pre všetkých prítomných, keď démonom posadnutý človek začal nadobúdať rôzne formy. Niektorí démoni, obávaní a znechutení modlitbami otca lakovosa, zrazu nadobúdali podoby rozhnevaného čierneho psa, strašného vlka alebo mäsožravého vtáka. Inokedy vyli a vrčali ako zvieratá a šíрили strach všade navôkol.

Všetci ľudia posadnutí démonmi, ktorí boli od nich po modlitbách starca lakovosa oslobodení, potom často navštevovali monastier pri ich ďakovných púťach. Jediným problémom je, že nie vždy bolo ľahké poďakovať. Mnisi monastiera zostali ohromení jeden deň, keď starec odmietol prijať ďakovný dar od matky, ktorej syn bol

oslobodený od démona. Starec neskôr vysvetlil dôvod odmietnutia daru vysvetľujúc, že (vyhnaný) démon sa previedol (pretransformoval) do peňazí. Povedal (matke): “Vyhnal som démona z tvojho dieťaťa a teraz sa ho snažíš priviesť späť ku mne!” Táto blahodať, ktorá oslobodzuje ľudí od démonov, je triumfom veľkého významu. Odhaľuje nám jasný dôkaz, že autorita Satana vo svete, s ľuďmi a s prírodou, je dočasná, a že môže byť zrušená. A keďže zázrak svätého Dávida ruší (moc) démonov, znamená to, že svätý Dávid žije Božím Kráľovstvom, zatiaľ

čo prebýva (s nami) tu je na svete. To znamená, že Božie Kráľovstvo existuje a dá sa odhaliť každý deň, aj keď iba v malej miere.

O pôste

“Pôst je Božím prikázáním. Z tohto dôvodu by sme sa tiež mali postiť, deti moje. Za 70 rokov som nezanedbával pôst. Moja matka ma naučila pôstu od detstva. Nie som pokrytec, deti moje, keď sa postím, ale robím to, čo ma naučili moji rodičia a čo si dodnes udržiavam. Pôst na mňa nikdy nepriniesol chorobu.

Lekári a biskupi tvrdia, že skromný pôst je pre človeka veľmi prospešný. Doktor mi raz povedal: “Otče, nejedzte päť dní, ani len nepijete kvapku vody, pretože budeme robiť testy, aby sme zistili, čo sa deje s vaším telom.” “Preto som sa postil päť dní. Urobilo mi to skvelé veci. A o čo väčší úžitok má, keď sa postíme, naša duša! Pretože v našom tele prebýva večná duša. Postarajme sa preto o našu dušu, ktorá je skutočne nesmrteľnou vecou.

“Podme sa postiť, moje deti, nepočúvajte tých, ktorí hovoria, že pôst nie je nič, a že to je niečo od mníchov. Toto nie je od mníchov, deti moje, odpustite mi, toto hovorí Boh. Prvé prikázanie Božie je pôst, a náš Christos (tiež) postil.”

“Môžeme povedať, že sa postíme, a jeme veľa. Aký pôst teda robíme, deti moje? Keď jeme, odpustite mi, toľko veľa jedla, aj keď je to bez oleja. Stačí, že človek má svoje zdravie a túžbu postiť sa.”

Zázrak so štyrmi mladými ľuďmi

Rozprávanie jedného z nich: “Vybrali sme sa navštíviť sv. Jána Ruského. Boli sme v aute štyria kamaráti. Keď sme tam dorazili, niečo samozrejme sa stalo, keď k nám pristúpil starší duchovný otec oblečený ako kňaz a chcel sa s nami rozprávať. Boli sme vtedy pri dverách chrámu sv. Jána Ruského na ostrove Evia. Tento muž sa nás veľmi úctivo spýtal, či by sme si vypočuli, čo nám chce povedať, takže my štyria sme si stali okolo neho a začali počúvať. Po rozhovore sme spolu prediskutovali, ako na nás tento špecifický otec vôbec netlačil, aby sme sa stali veriacimi. Išlo mu oveľa viac o to, aby nám povedal, ako by sme mali spovedať naše hriechy, ku akým spovedníkom by sme mali chodiť, výhody Tajiny Spovede, aké benefičné je pre nás očistiť naše duše... Zvyčajne, keď s niekým rozprávaš, nezáležiac, ako blízko je pri tebe, keď ucítiš zápach jeho úst, tak buď odstúpiš späť alebo zadržíš svoj dych. Bol som veľmi očarený, pretože to je to, čo ja tiež zvyčajne robím, ale nebolo to vôbec tak pri tomto duchovnom otcovi. Čo ma prekvapilo bolo, že je som chcel voňať jeho dych, a naozaj sa mi páčilo (spôsobovalo mi veľké potešenie), čo som pri tom pociťoval. A znova som sa cítil akosi trápne, keď nám začal hovoriť o Spovedi, a ja som mal ruky zložené (nerôzne) pri sebe a on sa ku mne otočil, a dotkol sa mojich rúk, akoby ma chcel upokojiť, aby som sa cítil lepšie.

Keď sme z monastiera cestovali autom späť po tom, ako sme sa tam mali naozaj výborne, išli sme si zaplávať a potom sme si dali obed. Avšak po tomto sa mi urobilo akosi nedobre, a začal som sa cítiť chorý. Zastavili sme preto v jednej dedine pred mestom Chalkida, aby sme kúpili Depon (liek na bolesť) z kiosku. Avšak moja priateľka Panagiota povedala, aby sme radšej išli po liek do lekárne, ktorú sme práve prešli, a ktorá bola otvorená. Napriek tomu, že ja som radšej chcel ísť kúpiť lieky do kiosku, ona sa vybrala priamo do lekárne a ja som ju nasledoval. Ak si

pamätám správne, tak v lekárni bola pani, ktorá sa volala Fotini. Tá sa ma spýtala, aký mám problém, načo som jej vysvetlil, že sa cítim akýsi chorý, a chcem preto kúpiť Depon. V tom okamihu ona položila dole knihu, ktorú práve čítala, a na obálke tej knihy bol otec Iakovos. Otočil som sa ku mojej priateľke a povedal jej, že na obálke tejto knihy je kňaz, s ktorým sme ráno hovorili. Moja priateľka

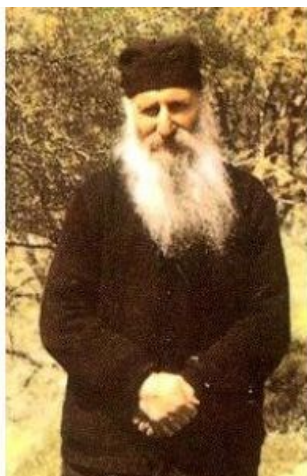
súhlasila a povedala "Áno". Pani Fotini sa nás spýtala na otca Iakovosa, a ukázala nám oveľa viac jeho fotografií (položených navôkol) ako aj zarámovaných na stene, na čo som ja opäť potvrdil, že áno, to je presne otec, ktorého sme videli dnes ráno, a Panagiota s tým taktiež súhlasila. Pani z toho všetkého zostala v šoku, a povedala nám, že otec Iakovos zosnul pred mnohými rokmi, načo sme zostali v šoku zase my s priateľkou, a zavolali sme dnu dvoch priateľov, ktorí nás medzitým čakali v aute. Všetci spolu sme potom zatelefonovali do monastiera svätého Dávida. My sme si vtedy v monastieri vôbec neuvedomili, že rozhovor s otcom Iakovosom bolo niečo, čo sme zažili len my štyria, no teraz (rozoberajúc detaily našej návštevy) sme prichádzali na to, že otec sa rozprával len s nami, a nie s ľuďmi okolo nás.

Čo na mňa naozaj urobilo hlboký dojem bolo, že on nám preukázal lásku tým, že nás viedol ku spovedi, ale nesprávne sa ku nám tak, ako to zvyčajne robia s mladými ľuďmi, a nehovoril to, čo sa zvyčajne hovorí, frázy ako "Nasleduj prikázania našej Cirkvi, správnu cestu" a pod. Vec, o ktorej on hovoril bola Spoveď, a obzvlášť mi ostalo vryté v pamäti toto: "Tak isto, ako hľadáš dobrého lekára, keď máš niečo so zdravím, tak by si mal hľadať dobrého duchovného otca a vyspovedať svoje hriechy, povedať to, čo ťa trápi, čo zažívaš, veci, ktorým chceš veriť... čiže povedať to niekomu, komu (bezvýhradne) dôveruješ... Čiže tak by si mal hľadať dobrého duchovného otca."

Ako sa modliť ku Bohu

Keď ideme k lekárovi, nehovoríme im, čo majú robiť. Poznajú svoju prácu. Všetko, čo robíme, je povedať im, že máme bolesti a kde. Pravda je nám daná vtedy, keď ju hľadáme pokorne, ako keď hľadáme liek od lekára. Nemôžeme si prikázať pravdu, ale môžeme požiadať, aby sme ju dostali, čiže aby nám boli zjavená. Pretože pravda je Boh, Komu nemôžeme nič nariadiť, len si môžeme od Neho (pravdu) pýtať a milovať Ho. Lekári vedia, čo chcete, keď ich navštívite. Jediné, čo môžete urobiť, je povedať im (podrobne), že aké máte bolesti a kde to bolí. Zvyšok je na nich. Preto nám Svätí Otcovia hovoria, aby sme sa modlili ako malé deti, ktoré plačú, keď sú v bolesti. A ukazujú miesto, ktoré to bolí. "

Jeho tri základné presvedčenia boli:

- 1) že existuje Boh, ktorý je v Troch Osobách, Jeden v podstate, Stvoriteľ všetkého, a že On sám je úplná, výlučná Láska.
- 2) že existuje život pre dušu po smrti a ten sa začína pohrebom.
- 3) že spôsob, akým tu žijeme (naše činy), určuje podmienky nášho života po smrti.

Pokračovanie nabudúce...

Jeromonach Serafím (Rose) CESTA KU SPÁSE V SÚČASNOM SVETE

V našom súčasnom živote, vo skutočnosti, ktorá nás obklopuje, nie je nič také, čo by mohlo prebudiť a podnietiť Christových verných, teda niečo podobné tomu, čo sa dialo v dávnych dobách: tj. obrátenie k viere celých národov, rozkvet mníšstva, horlivosť ku svätému Pravosláviu. Naopak okolo seba vidíme to, z čoho je možné upadať na duchu a vzdať sa. Nieкто sa môže pýtať, prečo dnes nie je toľko veľkých svätých, podobných dávnyim svätým? Historicky to je pochopiteľné. Bola epocha apoštolská, bola doba, keď celé národy ešte nepoznali pravú vieru a apoštoli boli vyslaní, aby k nej všetkých obracali. V dnešnej dobe už prakticky celý svet o Christovi počul a na zemi zostalo len veľmi málo oných absolútne pohanských národov, kam by ešte neprišlo Slovo Božie.

Prichádza k nám zvesť o šírení pravoslavia kmeňom Východnej a Strednej Afriky. Avšak vo väčšine oblastí zemegule sú ľudia duchovne i mravne zoslabnutí a rozvrátení. Oni kedysi a niekde počuli o kresťanstve a teraz ho už majú dosť, omrzelo sa im a sú z neho už unavení. Je veľmi ťažké sa pri pohľade na to všetko dnes ešte nadchnúť. Ale tu a tam sa predsa len objavujú nespočetné nové obrátenia, ktoré v kresťanstve vidia niečo svieže, niečo úplne

odlišného od onej bežnej mienky o ňom. Z pohľadu Pravoslávia je však na dnešnom svete celkovo len málo, len veľmi málo niečoho vsukutku inšpiratívneho.

NOVÉ MOŽNOSTI

My v našej dobe môžeme očakávať mnoho podivuhodného. Preto nie je treba, aby sme v sene utvárali názor a presvedčenie, že všetko už beznádejne uviazlo, nikto nehľadá pravdu a všetko ide do záhuby... To je len presvedčenie a takéto presvedčenie je prvým štádiom prelesti – tj. duchovného sebaklamu. Nesmieme byť zviazaní týmito a im podobnými presvedčeniami a súdmi. Naopak, je treba hľadiet' na všetko sviežim pohľadom, to jest zrakom duchovného života. Otec Nikolaj Deputatov¹, ktorý veľmi miloval svätých Otcov, čítal ich tvorbu, podčiarkoval a robil si z nich výpisky, raz povedal: Keď mám špatnú náladu, keď začnem klesať na duchu, otvorím si jeden zo svojich zápisníkov a čítam, čítam čokoľvek, čo ma kedysi nadchlo a zaujalo, a ono mňa to opäť nadchne a povzbudí, pretože moja vlastná duša tým bola kedysi povznesená. A presne vďaka tomu viem, že ma niečo pred tým dávno duchovne posilnilo, a to isté sa môže stať i dnes. Takže vzniká niečo ako mechanizmus povznesenia ducha: otvoriť a prečítať si to, čo malo podobný účinok i skôr.

Keď preto obraciame naše vnímanie na kohokoľvek z Otcov, nemali by sme si myslieť: Aha, to všetko sa stalo kedysi dávno, vtedy to bolo inšpiratívne, avšak dnes, aký by to mohlo mať úžitok? Naopak v tvorbe Otcov je treba hľadať činnosť a pôsobenie kresťanov našej doby, pôsobenie duší, ktorí horia horlivosťou a láskou k Bohu. Tito kresťania, ktorí odišli do krajiny, ktorých občanmi sa raz staneme i my, ak nestratíme silu našej horlivosti. My všetci patríme k jednej národnosti – k pravoslávnej kresťanskej rase.

Životy svätých Otcov musia byť pre nás javom blízkym, aktuálnym, niečím, čo sa nás týka, čo sa k nám vzťahuje tu a teraz. To, čo nás v tom povzbudzuje, to je presne to, čo existuje pre našu inspiráciu, aby nám to bolo ku prospechu. A ako veľké to prinesie plody, to závisí od toho, nakoľko milujeme Boha a aké nám On dá možnosti. Toto povzbudenie je slobodným darom od Boha.

Z poučenia starca Efréma Katunakiotského

Poslušník obdarený Božou blahodaťou

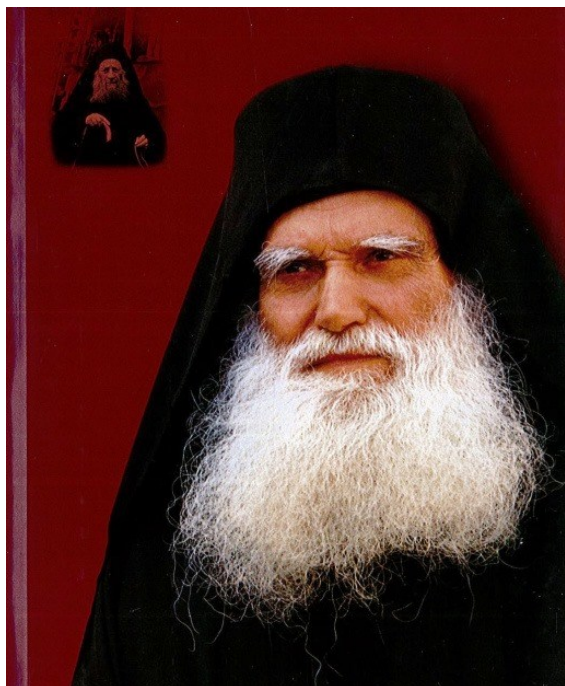
Christos oslavuje svojich „Svätých“, a tí zase oslavujú Jeho Cirkev ako ich praví členovia.

Jedným z týchto zbožštených kresťanov je tiež starec Efrém Katunakiotský, ktorý zomrel v roku 1998.

Žil 65 let prísneho asketického života na Svätej Hore Athos (z toho 42 ako poslušník), ďaleko od sveta, chudobný podľa kritérií tohoto sveta, ale bohatý v Bohu, obdarený nadprirodzenými darmi Ducha Svätého, ktoré získal.

Vždy bol a tiež zostal „blahodaťou obdareným“ poslušníkom.

Vo svojich modlitbách za rôznych trpiacich ľudí nám starec Efrém povedal, že keď prosil Boha, aby im pomohol, bol takmer vždy vypočutý. Len u tých z nich, ktorí praktikovali mágiu, sa Boh rozhneval, namiesto, aby prejavil súcit.

„Jednou, keď som sa modlil, ucítil som, ako nejaká duša trpí a že dospela do stavu zúfalstva.“

Cítil som, že ten trpiaci bol náš dobrý známy v Amerike. Podstúpil náročnú operáciu, ale nebola úspešná. Mal leukémiu. Žiadal nás o pomoc.

Práve v takých chvíľach je potrebné pristúpiť k modlitbe s takou silou, akú každý z nás má. A potom hovoriť slová: „Pane Isuse Christe, zmiluj sa nad mojím služobníkom“, alebo prichádzať ku spovedi, skrátka každý, ako sa cíti a ako môže.

Keď je človek v duchovnej eufórii a modlitba vychádza zo živého srdca, tak sa svojím spôsobom vrhá k nášmu Christu a trvá na svojom so slzami, hovoriac:

„Pane môj, ty si všetko, všeláskavý a všesúcitný, ktorý si sa za nás, svojich nepriateľov, obetoval, a odpustil si i tým, ktorí Ťa ukrižovali. Ty, ktorý si nepraješ smrť hriešnika a ktorý si prisahal svojím vlastným menom... A preto Ťa prosím, odpusť nášmu (nemocnému) bratovi jeho nedbalosť a viny a zmiluj sa nad ním, uzdrav ho, zmierni jeho bolesť, aby nezakolísal a nestratil svoju vieru. Zmiluj sa, Predobrotivý, nad svojím vlastným stvorením, aby sa neradovali tí, ktorí proti nám, poníženým, vedú boj.“

(Božia) Blahodať má mnohokrát rôzne výkyvy. Niekedy sa zvyšuje, inokedy sa znižuje. Nie je to však sama blahodať, ktorá by sa menila, pretože „Tá“ zostáva vždy nemenná. Naopak, záleží na nás, ktorí sa tieto (božské) energie zúčastňujeme. Nech už je ale náš (duchovný) stav v danom okamihu akýkoľvek, my nikdy neprestávajme volať o božskú pomoc za toho, ktorý trpí nejakou chorobou.

Boh sa potom tiež vďaka našej obeti, ktorá je „obeťou lásky“, nad chorým zľutuje.“

Výroky otcov

"Nehovor s ľuďmi o Bohu, keď nechcú počúvať. Ži tak, aby sa spýtali." (patriarcha srbský Pavel)

"Pokiaľ nemôžeš konať dobro svojimi skutkami, konaj ho slovom; a keď to nejde ani slovom, potom svojimi dobrými myšlienkami."(sv. Theofan Zátvorník)

"Všímajte si udalosti vo vašom živote. Všetko má hlboký zmysel. Teraz im nerozumiete, neskôr mnohé pochopíte." (sv. Varsonufij Optinský)

"Najcennejším dedičstvom, ktoré môžu rodičia zanechať deťom, je šťastné detstvo s jemnými spomienkami na otca a matku." (sv. cárovná a mučeníčka Alexandra Romanova)

"Závisť - to je smútok kvôli cudzej radosti a radosť kvôli cudziemu smútku."

(archim. Rafael Karelin, Gruzínsko)

"Nikdy a pod žiadnou zámienkou neodsudzuj druhých, ani neposudzuj, či je niekto dobrý či zlý, a maj pred svojimi očami len toho jediného špatného človeka, za ktorého sa budeš zodpovedať Bohu – seba." (sv. Ignatij Brjančaninov)

"Pokiaľ máte viac, než potrebujete, nedvíhajte plot, ale rozšírte stôl." (Gruzínske príslovie)

"Pokiaľ je v tvojej izbe teplo, neotváraj často dvere. A keď v sebe máš Svätého Ducha, tak často nehovor." (sv. Simeon Dajbabský)

"Aby sme sa mohli modliť srdcom, musíme s bolesťou prežívať to, čo sa robí okolo nás." (sv. Paisij Svatohorec)

"Neprispôsobujte vieru k svojmu životu - ale svoj život viere!"

sv. Serafim (Sobolev)

Rodina stojí na piatich pilieroch

Prvým je úcta k manželovi. Mnohé ženy chcú byť prvé v rodine, ale Boh má iný zámer. Hlavnú zodpovednosť za rodinu má manžel. Preto by mala manželka rešpektovať jeho názor a vypočuť si ho.

Ten druhý. V živote sa treba naučiť dávať jeden druhému ("kto sa vzdá, ten získa viac", Ambrosij Optinský). Schopnosť nájsť chybu v rodinnom konflikte je možnosť výhry. Slabý hľadá vinného, silný hľadá Boha.

Tretí je láskavosť. Schopnosť vzdávať vďaku za to, čo vám robia vaši blízki: najskôr mama, babička, iní príbuzní, a potom váš manžel alebo manželka. Treba pochopiť, že láska nie je povinnosť, ale obeta.

Štvrtý je dlhodobý. A treba sa vopred naladiť, ak chcete, aby rodina mala pokoj a šťastie. Nie je pripravený manžel, týmto sa stávajú v procese spoločného života.

A konečne **piatym** pilierom je dôvera a lojalita!

Obyvatelia Slovenskej republiky poskytli pomoc Svätohorskej lavre

Poskytnutá pomoc nepomáha len fyzicky prežiť ľuďom, ktorí boli zasiahnutí vojnou, ale taktiež dáva nádej na mier v Donbasse.

Uviedol to metropolita Svätohorskej lavry Arsenij, vyjadrujúc vďaka pravoslávnyim veriacim Slovenskej republiky, - o tomto informovala informačná sekcia Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi s odvolaním sa na press službu monastiera.

10. februára 2020 pravoslávne občianske združenie ZAUS zo Slovenskej republiky previedlo na účet Sväto-Uspenskej Svätohorskej lavry finančné prostriedky, ktoré budú použité na zabezpečenie všetkého potrebného pre deti a ich rodičov z Donbassu a Luhanskej oblasti, ktorí sú nútení žiť v Lavre.

V auguste 2019 správkynia ZAUS-u Oľga Surmiková (narodená v Rovenskej oblasti na Ukrajine), jej manžel Jakub Surmik a taktiež ďalší členovia občianskeho združenia zaregistrovali verejnú zbierku s názvom Deťom Donbassu s cieľom pomôcť predovšetkým utečencom od vojny – deťom, ktoré našli svoje útočisko v Svätohorskej lavre. Vo februári 2020 previedlo združenie na účet Svätohorskej lavry 2000 eur.

Podľa informácií Jakuba Surmika dary na účet Deťom Donbassu prichádzali od kňazov, obyčajných občanov Slovenska, Ukrajincov aj Rusov žijúcich na Slovensku, od všetkých tých, ktorí nie sú ľahostajní k osudu chudobných detí. Pripomínáme, že v monastieri v tomto čase žije okolo 150 utečencov z Donbassu, z toho 50 detí, žijúcich v lavre, ktorá im plne zabezpečuje všetko potrebné.

Občianske združenie ZAUS zo Slovenskej republiky systematicky pomáha utečencom z Donbassu. V roku 2019 bola vďaka tejto organizácii vyzbieraná humanitárna pomoc a následne odoslaná na adresu lavry, dopĺňujú na webe Lavry.

V mene utečencov z Donbassu, detí a ich rodičov, a rovnako od bratstva Sväto-Uspenskej lavry hlboko ďakujeme slovenským priateľom, občianskemu združenie

ZAUS, všetkým darcom, povedal predstaviteľ Sväto-Uspenskej Svätohorskej lavry, metropolita Svätohorský Arsenij.

Poskytnutá pomoc nepomáha len fyzicky prežiť zasiahnutým vojnou ľuďom, ale má aj hlboký kresťanský zmysel, rodí nádej na mier a pokoj v Donbasse, za ktoré sa modlí bratstvo Svätohorskej lavry, aj všetci utečenci v nej žijúci. - dopĺňa slová vladyky press služba.

Redakcia webu taktiež pripomína, že všetci, ktorí chcú pomôcť utečencom nachádzajúcich sa v lavre, tak môžu poslať financie na účty Svätohorskej lavry.

(Správa bola uverejnená na webových stránkach press služby Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi)

Doplnenie Jakuba Surmika: Naše občianske združenie ZAUS vykonávalo oficiálne zaregistrovanú verejnú zbierku od 1. augusta 2019 do 1. februára 2020. Zbierka bola požehnaná (blahoslovená) metropolitom Svätohorským Arsenijom a archimandritom Lazarom. Vďaka všetkým darcom sa podarilo vyzbierať sumu 2000 EUR, ktorá bola prevedená na účet

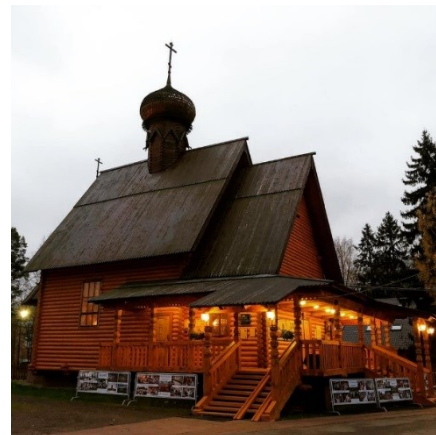
Svätohorskej lavry. Naše združenie v pomoci utečencom vo Svätohorskej lavre nekončí. Už na jeseň sa pripravuje nová zbierka, ktorá má pomôcť našim bratom a sestrám, čo sa ocitli uprostred vojny a častokrát prišli o všetko. Viac informácií nájdete na našich webových stránkach www.zaus.sk alebo www.pravoslavie.sk.

Preložil a doplnil: Mgr. Jakub Surmik

NEPREHLIADNITE

„Kto skúpo rozsieva, skúpo bude aj žat’; kto však hojne rozsieva, hojne bude aj žat’. Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“

(Druhý list apoštola Pavla Korintským 9, 6-7)

Zbierka na stavbu chrámu v Banskej Bystrici.

Bankové spojenie: IBAN: SK82 0900 0000 0051 0922 4043

OZNAM

Všetkým sympatizantom pravoslávia oznamujeme, že nedel’né sv. liturgie sa v Banskej Bystrici a Zvolene konajú striedavo. Jednu nedel’u v Banskej Bystrici v DOME Slovenského misijného hnutia na Skuteckého ulici č. 4 (oproti bývalému kinu Hviezda) so začiatkom o 9:00 hodine a ďalšiu nedel’u v kaplnke zvolenského zámku vo Zvolene so začiatkom o 8:45 hodine. Všetky sviatočné bohoslužby (utrene, večierne, sv. liturgie), ktoré pripadnú na ktorýkoľvek deň v týždni okrem nedele, sa konajú vo vojenskej kaplnke veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene na ulici Jána Jiskru 10. Raz za dva mesiace sa koná svätá Liturgia aj v kaplnke na zámku vo Vígľaši. Ďalej všetkým záujemcom o duchovné rady, duchovné usmernenie, zodpovedanie otázok v oblasti duchovného života, či bližšie informácie o bohoslužbách odporúčame, aby kontaktovali duchovného cirkevných obcí cestou e-mailu: marek.ignacik@gmail.com alebo na telefónnom čísle: 0903 824 426. K dispozícii je naša stránka a to: www.pcozvbb.sk

Informácie o našom občasníku, možnosti jeho odoberania či prispievania doň dostanete na telefónnom čísle redaktorky časopisu: 0903 170 583.

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.com

www.pravoslavie.sk